

časopis mladých ľudí
zo ZPMP v SR
a ich priateľov
4/2018

TO SME MY

ZPMP v SR
Alstrova 153
831 06 Bratislava
tel.: 02/63814968
e-mail: zmpvsvr@zmpvsvr.sk
www.zmpvsvr.sk

Pre moju vysnivanú

Ty si moja láska

Ty si môj sen

Preto len pre teba píšem túto báseň

Len čo som ťa uvidel, vedel som

Že si tá pravá

Voniaš mi ako jarná tráva

Tvoje oči, tvoj úsmev

Je to najkrajšie, čo som kedy videl

Bez teba sa cítim ako motýľ bez krídel

Len je tu jeden problém

Ty budeš pre mňa vždy len nesplnený sen

Ty si to jediné, čo na svete chcem mať

S tebou sa nemusím ničoho báť

Ľúbim ťa

Budem stále, kým tu budem

A nikdy na teba nezabudnem

Marián Štrba

OBSAH

Strana 1	EDITORIÁL
Strana 2-5	TÉMA: Nakupovanie a práva spotrebiteľa
Strana 6-9	PRACUJEME: Pracujeme v BIVIO
Strana 10-12	JA, SEBAOBHAJCA: Zuzka Csontosová
Strana 13-14	POZÝVAME VÁS: Mesto Brno
Strana 15-17	REPORTÁŽ: Vianočné trhy na hrade, Svätenie vencov, Vernisáž súťaže Výtvarný salón ZPMP 2018
Strana 18-20	ZAÚJÍMAVOSTI: Rozhovor s Dorotkou Vlčkovou
Strana 21-23	ŠPECIÁL: Na vianočnú nôtu
Strana 24	EKO-BIO-ZDRAVO: Sladké guľôčky

EDITORIÁL

POZDRAV Z REDAKCIE

Milí priatelia,

v rukách držíte posledné To sme my v tomto roku. Aj tentokrát sme pre vás pripravili zaujímavé čítanie. Aby vás počas sviatkov zabavilo, inšpirovalo, potešilo...

Ako trávite Vianoce vy?
Čo vám vždy vyčarí úsmev na tvári?
My ich už piaty rok oslavujeme v detskej spoločnosti. Naše deti sa vedia nádherne tešiť. Stačia nám maličkosti. Prechádzka v lese, dobrá večera, niečo sladké a jeden darček.

Vianoce vedia byť čarovné. Prajeme vám, aby aj tie vaše hriali pri srdci. Aby vám bolo dobre. Aby ste si našli čas na svojich blízkych... A potom, keď budete mať chvíľku pre seba, prečítajte si:

- Ako trávia Vianoce naši sebaobhajcovia
- Kto sú to Zuzka Csontosová a Dorotka Vlčková
- Čo sa oplatí navštíviť pri návšteve Brna
- Ako nakupovať a nezblázniť sa ☺
- Ako sa pracuje v BIVIO

A ešte všeličo iné.
Príjemné čítanie, naši milí!

Mirka Ollé

NAKUPOVANIE A PRÁVA SPOTREBITEĽA

Asi všetci vieme, čo znamená nakupovať. Ale čo znamená slovíčko spotrebiteľ? Aké sú jeho práva? A prečo sa o tom všetko bavíme práve teraz, pred Vianocami?

Hovorí sa, že Vianoce sú sviatky pokoja. Mohli by sme však doplniť, že sú to aj sviatky nakupovania. Kupujeme darčeky pre našich blízkych. Kupujeme jedlo, aby sme si uvarili vianočné dobroty. Kupujeme toho veľa. V dnešnej téme sa budeme venovať tomu, ako nakupovať správne.

Spotrebiteľ znamená zákazník. Zákazníkom sa stávate, len čo vojdete do obchodu. V obchode máte svoje práva a svoje povinnosti.

Medzi vaše právo napríklad patrí: Právo vybrať si tovar podľa vlastnej vôle. Právo na informácie o tovare.

Medzi vaše povinnosti napríklad patrí: Povinnosť nepoškodzovať v obchode tovar. Povinnosť zaplatiť za vybraný tovar. Poďme si o nich napísať viac.

MÁTE PRÁVO VYBRAŤ SI TOVAR PODĽA VLASTNEJ VÔLE.

Nikto vás nesmie prinútiť kúpiť si niečo, čo sami nechcete. Ale stáva sa aj to. Niektorí predajcovia nie sú čestní. Môžu sa snažiť nahovoriť vám, že práve ich výrobok si musíte kúpiť. Nemusíte. Kupujte vždy len to, čo potrebujete. Pomôcť vám môže **nákupný zoznam**.

NÁKUPNÝ ZOZNAM je zoznam vecí, ktoré chcete kúpiť. Napíšte si ho v pokoji, doma, na papier. Vezmite si ho so sebou do obchodu. Nakupujte len veci zo zoznamu. Tak sa vám nestane, že kúpите zbytočnosti.

Keď sa rozhodujete, čo si kúpiť, potrebujete informácie. **MÁTE PRÁVO NA INFORMÁCIE O TOVARE, KTORÝ VÁS ZAUJÍMA.** Napríklad pri potravinách býva uvedené zloženie, krajina pôvodu, dátum spotreby. Sú to dôležité informácie. Pri oblečení tiež býva uvedené zloženie, použitý materiál... Okrem týchto informácií je dôležitá **cena**.

CENA BÝVA UVEDENÁ NA CENOVKE.

Cenovka je zvyčajne papier výraznej farby s textom a číslami. Alebo nálepka na výrobku. Text na cenovke opisuje, o aký výrobok ide. Čísla znamenajú cenu. Cena sa uvádza v mene euro. Euro má takýto znak: € Čítajte cenovky pozorne. Ak máte problém cenovku prečítať, môžete použiť lupu. Alebo sa opýtať predavačky.

Pri nákupe **DÁVAJTE VEĽKÝ POZOR, ABY STE NEPOŠKODILI OBAL VÝROBKOV.**

Možno sa vám už stalo, že ste v obchode našli jogurt s deravým viečkom. Alebo dokonca rozbitú fľašu či roztrhnuté vrečko.

V OBCHODE JE NAŠOU POVINNOSŤOU SPRÁVAŤ SA OHĽADUPLNE.

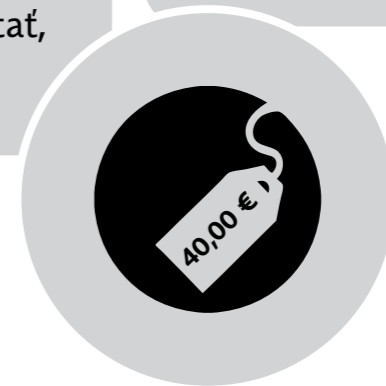
Voči druhým zákazníkom, ale aj voči tovaru. Ak napríklad bezpečne nedočiahnete na svoj tovar, poprosťte o pomoc. Stáva sa, že tovar je vyložený veľmi vysoko. Predavači vám ho vedia bezpečne zložiť.

Ak ste nakúpili všetko, čo potrebujete, **MUSÍTE ZA NÁKUP ZAPLATIŤ. JE TO VAŠA POVINNOSŤ.**

Ak odídete bez zaplatenia, ide o krádež.

PLATBA

Platí sa pri pokladniach. Najprv vyložte zo svojho nákupného vozíka všetok tovar. Vykladajte ho na pohyblivý pás, ktorý ho posunie predavačke. Predavačka vám nákup spočíta a povie vám cenu.

TÉMA

ČO JE DOBRÉ VEDIET

Môžete platiť v hotovosti, kartou alebo inak.

V hotovosti znamená platiť peniazmi. Peniaze na Slovensku sa volajú euro. Euro sú papierové peniaze – bankovky, alebo mince.

Kartou znamená platiť platobnou kartou, ktorú vám vydala vaša banka. Inak znamená napríklad platiť stravnými lístkami.

Sú to špeciálne lístky, ktoré dostávajú zamestnaní ľudia.

Môžu si za ne kúpiť len potraviny, alebo hotové jedlo.

PO PLATENÍ VÁM PREDAVAČKA PODÁ VÝDAVOK A POKLADNIČNÝ BLOK.

Výdavok si dobre prepočítajte.

Niekedy sa môže stať, že vám vydajú zle. Treba na to upozorniť pani predavačku.

POKLADNIČNÝ BLOK SI DOBRE ODLOŽTE!

Pokladničný blok je doklad o tom, čo ste kúpili.

Je to zoznam výrobkov, ich cena aj dátum, kedy ste nakupovali. Prečo je dôležitý dátum?

Od tohto dátumu je výrobok v záruke. Na Slovensku nám zákon garantuje 2-ročnú záruku.

To znamená, že ak sa vám výrobok do 2 rokov pokazí, môžete ho **REKLAMOVAŤ**.

REKLAMÁCIA je vrátenie výrobku predavačovi.

Vraciame výrobky, ktoré sa pokazili, zničili, nefungujú...

Reklamujeme napríklad pokazený televízor.

Alebo topánky, ktorým sa odlepila podrážka.

Reklamovať môžete aj potraviny, ak doma zistíte, že sú pokazené.

Reklamovať môžete do 2 rokov od kúpy.

Na reklamáciu potrebujete poškodený tovar a pokladničný blok.

S nimi potom choďte do obchodu, kde ste nakúpili.

Vysvetlite predavačovi, prečo chcete výrobok reklamovať.

Predavač má tri možnosti:

- Vezme poškodený tovar a vráti vám peniaze.
- Vezme poškodený tovar a dá vám potvrdenie o reklamacii. S týmto potvrdením musíte počkať mesiac. Medzitým sa v obchode dohodnú, či vám tovar opravia, alebo vám vrátia peniaze.
- Reklamáciu vám neuzná. Stáva sa, že už uplynuli viac než 2 roky. Vtedy už záruka na tovar neplatí. Alebo chcete reklamovať niečo, na čo sa záruka nevzťahuje.

Ak sa vám reklamácia zdá náročná, poproste o pomoc. Môže vás sprevádzať váš rodič, kamarát či osobný asistent.

Pred Vianocami ľudia nakupujú viac. Všetci chceme potešiť svojich blízkych pekným darčekom. A kúpiť si maškrtky na vianočný stôl. Avšak práve v tomto období platí: **NAKUPUJME LEN TO, ČO NAOZAJ POTREBUJEME.**

V obchode je množstvo lákadiel. Ak ich kúpime všetky, môže sa stať, že minieme priveľa peňazí. Alebo ich nestihneme zjesť a potraviny sa pokazia. Aj to sú vyhodené peniaze...

V predvianočnom čase sú obchody plné ľudí. Môže byť nepríjemné nakupovať v plnom obchode. Niektorí ľudia si vyberajú preplnené obchody na to, aby nepozorovane okrádali iných.

DÁVAJTE SI PRETO VŽDY POZOR NA SVOJE VECI.

Ak použijete nákupný zoznam, nakúpите ľahšie a rýchlejšie.

Príjemné nakupovanie, milí priatelia. **A pokojné sviatky!**

PRACUJEME

CHCEME A VIEME

PRACUJEME V BIVIO

Nedávno otvorilo ZPMP v SR Centrum BIVIO.

Nájdete tam hotel, reštauráciu, pracovňu aj rehabilitačno-vzdelávacie stredisko. A práve v týchto prevádzkach pracujú aj Majka, Monika, Rišo a Tibor. Majka je pomocná čašníčka, Monika je chyžná, Rišo pracuje v pracovni a Tibor je pomocná sila v kuchyni. Ako sa im v Biviu pracuje? Spýtali sme sa ich a takto odpovedali...

Aká je tvoja pracovná pozícia v BIVIO a čo to všetko obnáša?

Majka: Moja pracovná pozícia je pomocná čašníčka.

Pomáham – nosím jedlo, pitie, kávu.

• **Monika:** Moja pozícia je chyžná.

To obnáša to, že chodím po izbách a upratujem ich, utieram prach, prezlietkam periny a umývam WC aj kúpeľne.

• **Rišo:** Moja pracovná pozícia je zamestnanec pracovne, teda pomocník v pracovni. Čo to obnáša? Nakládku, vykládku prádla, triedenie prádla, danie do práčky, spustenie práčky, vybratie

prádla z práčky, prevoz do sušičky na vozíku, vybratie prádla zo sušičky, prevracanie obliečok naruby a podľa priania zákazníkov.

• **Tibor:** Som tu ako pomocný kuchár. Umývam riady, pomáham čistiť zeleninu.

Ako si sa dostal/a k práci v BIVIO?

Majka: O Biviu mi povedala pani učiteľka na Švabinského. Začala som chodiť na vzdelávanie do Bivia na Štúrovu ulicu. Potom som sa zaúčala za čašníčku v Radničke. Tam mi pani Záhorcová povedala, že sa už môžem ísť zamestnať do reštaurácie BIVIO.

Tak som teraz zamestnaná ako pomocná čašníčka.

• **Monika:** K práci chyžnej som sa dostala cez Kempinski hotel. Tam som robila chyžnú a zbierala skúsenosti. Kempinski hotel mi pomohla vybaviť moja majsterka, keď som bola v druhom odbore – domáce práce. O práci v BIVIO som sa dozvedela cez moju mamu, ona mi poslala e-mailovú adresu, že je tu ponuka práce, že hľadajú chyžnú a čašníčku. Ja som si vybrala radšej chyžnú, lebo s tým mám viac praxe.

• **Rišo:** Prácu v Biviu som už chcel robiť dávnejšie. Jedného pekného dňa mi pani

riaditeľka Mišová písala k narodeninám pranie. Ja som jej odpísal, že ešte by som chcel pracovať v Biviu. Na čo ona zareagovala na druhý deň, že či to myslím vážne. Ja som jej povedal, že vážne, tak sme si dohodli stretnutie a porozprávali sme sa. Musel som potom oboznámiť aj rodičov s tým – že či súhlasia. Potom sme pomaličky začali vybavovať veci, papiere a tak.

• **Tibor:** Cez bývalú robotu v Dúbravke. Bol som v rehabilitačnom stredisku Inklúzia a tam pani Záhorcová povedala o Biviu mame. Mamina mi o tom potom povedala a ja som to chcel vyskúšať.

PRACUJEME

CHCEME A VIEME

Musel/a si absolvovať nejakú prípravu, tréning?

- **Majka:** Áno, absolvovala som tréning v BIVIO. Aj čašnícky tréning v kaviarni Radnička.
- **Monika:** Ja ani nie. Ja som mala iba prípravu, že čo to obnáša. Viac som sa zoznámila s tým, že koľko budem pracovať, ako dlho a koľko peňazí dostanem. Ináč som sa nemusela učiť, lebo ja už som robila chyžnú. Už som mala skúsenosti.
- **Rišo:** Ja som sa školil za prevádzky. Samozrejme, skúsenejšie kolegynky, ktoré tu dlhšie robili, mi museli všetko

ukázať. Ako sa obsluhujú práčky, ako sa zapína mangel, ako sa zapínajú sušičky a tak.

- **Tibor:** Nie, veľa vecí som sa naučil už doma. A učím sa aj priamo v kuchyni.
- #### Aké to bolo v твоjich pracovných začiatkoch?
- #### Ako si si zvykal/a na pracovné povinnosti?
- **Majka:** Dobré som si zvykala. Nevieť, všetko bolo ok. Robím na zmeny, mám ranné alebo poobedné.
  - **Monika:** Ja okrem toho vstávania, tak všetko v pohode. Teraz musím niekedy vstávať skoršie, ako som bola zvyknutá. Tiež robím na zmeny, ranné a poobedné.
  - **Rišo:** V Biviu som si zvykol dosť rýchlo, práce som sa nebál. Skôr som si hovoril, ktovie, aký bude pracovný kolektív... Akurát to dochádzanie je trochu náročné. Ale tak pomaličky si zvykám.

Dochádzam z Lúky nad Váhom. Ráno vstávam okolo piatej, potom idem na autobus do Piešťan a potom z Piešťan ide rýchlik.

- **Tibor:** Cítil som sa trochu zvláštne, dostával som nové úlohy, bolo to pre mňa nové. Ale zvykol som si. Páči sa mi to.

Máš niekoho, na koho sa v práci môžeš obrátiť, ak potrebuješ pomoc?

- **Majka:** Na Veroniku, na Moniku a na Braňa.
- **Monika:** Najviac sa obraciam na Majku, na Veroniku a na Braňa. A čo sa týka chyžných, tam sa najviac obraciam na Kristínku.
- **Rišo:** Na moju kolegynku, ak je to niečo také, že „podaj“ alebo „zapni“. Alebo keď niečo neviem, skúsenejšia kolegynka mi poradí, čo kam naliať, dať.
- **Tibor:** Keď niečo neviem, môžem povedať kuchárom.

Je toto tvoja prvá práca, alebo si už bol/a niekde zamestnaná?

- **Majka:** Toto je moja druhá práca. Prvá bola v Radničke – tam som sa zaúčala.
- **Monika:** U mňa tiež to nie je prvá práca, ja som robila predtým v luxusnom hoteli, kde sú veľmi prísne pravidlá. Potom som robila ešte v jednom penzióne v kuchyni a chyžnú.
- **Rišo:** Toto je moja prvá oficiálna práca. Predtým som robil len na dohodu a tak všelijako. Toto je moja prvá oficiálna pracovná zmluva.
- **Tibor:** Je to moja prvá platená práca.

Ďakujem za rozhovor.

Rozhovor pripravila
Zuzana Kolláriková.

Na otázky odpovedali:
**Mária Kovarovičová, Monika Holá,
Richard Drahovský, Tibor Csörgey.**

JA SEBAOBHAJCA

PREDSTAVUJEME SA VÁM

So Zuzkou sme sa zoznámili, keď som začal chodiť do ZMP v Piešťanoch. Zuzkina mama tam robila predsedníčku. Potom sme sa ďalej stretávali v Centre voľného času (CVČ) Ahoy Piešťany. Zuzka do CVČ chodievala aj naďalej. Ja už centrum nenavštevujem, keďže som začal pracovať. Časovo mi to už nevychádzalo... Stále však sme v kontakte. Ak niečo potrebujem, môžem kedykoľvek napísať, alebo zavolať. Tak som urobil aj nedávno. A vznikol z toho tento rozhovor so Zuzkou.

Ahoj Zuzka, mohla by si sa nám a našim čitateľom troška predstaviť?

Volám sa Zuzka Csontosová, mám 34 rokov a bývam v Novom Meste nad Váhom. Som najmladšia z piatich detí. Sme početná rodina a vždy som rada, keď sa všetci stretneme.

Ako vyzerá tvoj bežný deň, čomu všetkému sa venuješ?

Bežných dní je málo, pretože veľa cestujem. Dvakrát do týždňa cestujeme do Bratislavy na tanečné tréningy. Navštevujem tanečný klub Danube. Tancujeme spoločenské tance. V utorok chodíme do Pezinka do výtvarného krúžku. S rodičmi a priateľmi z piešťanského Centra voľného času často cestujeme na výlety po Slovensku.

Keď som doma, pomáham maminke pri domácich prácach, upratujem a pomáham v kuchyni.

Navštevuješ aj nejaké zariadenie? Domov sociálnych služieb, chránené bývanie...

Nenavštevujem. Chránené bývanie mám doma u rodičov. Venujem sa domácim prácam.

Ako rada tráviš svoj voľný čas, keď máš chvíľku iba pre seba?

Oddýchnem si, vypijem kávičku a občas si pozriem zaujímavý program v telke.

Si rada v spoločnosti ľudí?

Áno, som spoločenská, rada sa rozprávam s ľuďmi.

Kto sú tvoji priatelia?

Mám priateľov v tanečnom klube aj v pezinskom výtvarnom krúžku. Raz do mesiaca navštevujem aj spoločenstvo Viera a svetlo. Tam máme tiež veľa priateľov. Chodím do kostola a tam sa tiež stretám s mnohými známymi. Najmä s maminkinými kolegynami zo spevokolu.

Bývaš v Novom Meste nad Váhom. Čo v tvojom mieste stojí za návštevu? Čo by si nám odporučila vidieť?

Odporučila by som návštevu nášho farského kostola a novomestského múzea. V lete odporúčam výbornú zmrzlinu.

→

JA SEBAOBHAJCA

PREDSTAVUJEME SA VÁM

Alebo niektorú z novomestských cukrární. Pre turistov odporúčam výlet z Nového Mesta na Čachtický hrad. Tiež je zaujímavý Beckovský hrad.

Ja o tebe viem, že navštevuješ kurz spoločenských tancov, pod vedením pána Mičuneka. Ako dlho sa tomuto koničku venuješ? Je to náročné?

Do tanečného klubu chodím od roku 2005.

Do roku 2010 som navštevovala len základný kurz.

Od roku 2010 sa venujem tancu intenzívne. Tréningový program mám dvakrát do týždňa. Mám peknú zbierku

medailí a pohárov z tanečných súťaží. Tancujem rada od malička, ale pripraviť sa na súťaž je náročné. Ale najnáročnejšie je to pre mojich trénerov.

O čom by si nám chcela ešte porozprávať?

Rada by som sa poďakovala všetkým, ktorí sa venujú „inak obdarovaným“ ľuďom.

So Zuzkou sa zhováral **Richard Drahovský.**

Za spoluprácu pri tvorbe rozhovoru ďakujeme pani **Csontosovej.**

POZÝVAME VÁS

DO NÁŠHO MESTA

POZÝVAME VÁS je nová rubrika nášho časopisu.

Predstavíme vám v nej zaujímavé mestá a miesta.

Teda, nie my, redakcia.

Ale naši priatelia z rôznych kútov Slovenska.

A dokonca aj z Česka.

Jiřka a Olda nás v tomto čísle pozývajú do Brna!

MESTO BRNO

V meste Brno máme krásne pamiatky. Napríklad katedrálu Petrov.

V Brne je tiež kostol s kostnicou, ktorý sa volá U Jakuba.

Kostnica je miesto, kde sú uložené kosti. Dá sa tam ísť na prehliadku.

Prehliadnuť si môžete aj vežu U Jakuba. Je z nej krásny výhľad na okolie Brna.

Ďalšie miesto, ktoré môžete v Brne navštíviť, je botanická záhrada. Sú tam rôzne kvety a iné zaujímavosti.

Pre mňa je ešte zaujímavá ulica Grohova, kde sa nachádza kostol Sv. rodiny. Chodím tam na omše.

Omše tiež vysielajú v rádiu Proglas. Je to kresťanské rádio a keď majú

Deň otvorených dverí, dá sa tam ísť pozrieť.

Z Brna sa dá ísť autobusom k priepasti Macocha.

Tiež sa môžete pozrieť do Punkevních jaskýň.

Na Macochu a na Karlštejn sa dá ísť autobusom z Náměstí Svobody v Brne.

V lete som bola v Rajhradě. To je mestopri Brne.

Je tam pekný kláštor a dá sa tam ísť pozrieť na rôzne pamiatky.

V Litomyšli je tiež kláštor, ktorý sa mi veľmi páči.

Jiřka

POZÝVAME VÁS

DO NÁŠHO MESTA

Volám sa Olda a narodil som sa 3. marca 1965 na Obilním trhu v Brne. Pokrstený som bol v katedrále sv. Petra a Pavla v Brne. Mal som veľmi rád moju mamu, babičku a sestru.

Toto sú pamiatky, ktoré odporúčam navštíviť v meste Brno: Katedrála Petra a Pavla, Chrám sv. Jakuba, Kostol sv. Tomáša, stará radnica a nová radnica, Kostol sv. Michala, Janáčkovo divadlo, Mahenovo divadlo, podzemie pod Zelným trhem, Kounicovi koleje, Kostnice u sv. Jakuba, Hlavní nádraží na Benešově třídě, Kostel Nalezení sv. Kříže, Minoritský kostel, Jezuitský kostel Nanebevzetí panny Marie, Dům pánů z Lipé, hrad Špilberk, Dietrichsteinský palác na Zelném trhu, motocyklový okruh Kohoutovice a Betlémský kostel. V Brne máme aj hvездáreň na Kraví hore. A tiež pekný krytý bazén. Na Kraví hore je aj volejbalové ihrisko a rôzne preliezačky pre deti.

Olda

Pripravili **Jiřina Kvapilová, Oldřich Malý a Zuzana Homolová**

REPORTÁŽ

O TOM, ČO SME ZAŽILI

VIANOČNÉ TRHY NA HRADE

Spolu s mojimi kamarátmi sme sa minulý rok vybrali na Vianočné trhy na hrade. Počul som, že sú tam pekné stánky plné dobrôt.

So svojou skupinou sme sa teda rozhodli ísť hneď doobeda, aby sme všetko stihli prejsť.

Tak veľmi sme sa tešili, tak veľmi sme sa ponáhľali.

Chceli sme tam byť medzi prvými.

Vonku v ten deň bolo chladné počasie, ale to nás neodradilo.

Keď sme dorazili trhy, boli ešte zavreté.

Tak veľmi sme sa ponáhľali, že sme si zabudli pozrieť, kedy trhy otvárajú.

Zistili sme, že trhy sa otvoria až poobede.

Napriek nášmu sklamanu sme sa tam aj tak prešli.

Objavili sme živý Betlehem.

Takú nám to spravilo radosť!

Možno aj väčšiu ako samotné trhy.

Pofotili sme sa so zvieratkami

a naša nálada sa nám hneď zlepšila.

Napriek zime sme sa dobre zabavili a spravili sme si pekný deň.

Ivan Meszároš

SVÄTENIE VENCOV

Každoročne sa v našom zariadení koná svätenie vencov.

Už začiatkom novembra začíname vyrábať rôzne adventné vence.

Naše vence sú krásne, originálne.

Snažíme sa, aby sa každému páčili.

Potom k nám pozveme kňaza.

Každý rok k nám príde pán Jozef Halko.

Ten to pre nás robí s veľkou radosťou.

REPORTÁŽ

O TOM, ČO SME ZAŽILI

Posväť nám vence a vždy nám povie nejaký vianočný príbeh. Spoločne sa aj pomodlíme. Každý veniec potom dáme do jednej skupiny. A tie, čo nám zostanú, ponúkneme našim príbuzným. Aby aj oni mali radosť.

Peter Horváth

VERNISÁŽ SÚŤAŽE VÝTVARNÝ SALÓN ZPMP

Vo štvrtok 22. 11. 2018 som sa bola pozrieť v Lesníckom múzeu vo Zvolene. Konala sa tam vernisáž súťaže Výtvarný salón ZPMP 2018. Nevedela som, čo tam mňa a moju dcéru bude čakať. Po príchode som bola veľmi milo prekvapená. Toľko ľudí sme naozaj nečakali. Sála bola plná. Po privítaní nastal čas na chvíľu spestrenú kultúrnym programom. A potom už šup-šup na výsledky. Bolo to úžasné – sledovať tú radosť... tú podporu... to všetko.

Radosť každého oceneného bola stonásobne väčšia ako u nás, „obyčajných“ ľudí. Pár ocenených som pre vás aj vyspovedala. Bol to pre mňa úžasný zážitok plný bezprostrednosti. Ďakujem všetkým, ktorí sa na Výtvarnom salóne podieľajú.

Moja prvá otázka znela - zapojili ste sa do súťaže po prvýkrát?

- **Daniel:** Ja som sa zapojil už šiestykrát.
- **Milan:** Áno, prvýkrát.
- **Jozef:** Áno.

- **Jarko:** Ja chodím do výtvarnej školy.

Nápad na obraz prišiel hneď? Alebo ste inšpiráciu museli hľadať dlhšie?

- **Daniel:** Áno, prišiel hneď. A vyhral som to. Ale nečakal som to.
- **Milan:** No, ja som to spočiatku pripravoval ani nie na Výtvarný salón. Len ma to proste tešilo, obkresľovať z knihy. Vyhľadával som si v knihe Robinson Crusoe najkrajšie a zároveň aj najťažšie obrázky. Potom mi pani sestrička povedala, že to môžem dať aj na výstavu. Tak sme vybrali tri obrázky. Potom sme dlho čakali, poslali sme ich už v júni. Čakali sme na výsledok. Prišiel mi list, že som získal prvú, víťaznú cenu.
- **Jozef:** Vymyslel som to sám.

Čomu okrem výtvarnej tvorby sa radi venujete?

- **Daniel:** Mám rád muziku.
- **Milan:** Čítaniu kníh, románov. A ich prepisovaniu. Prepisoval som od Emila Zolu. A teraz prepisujeme Fiodora Michajloviča Dostojevského. Ja mám rád také ťažké knihy. A krásnu literatúru.
- **Jozef:** Hudbe.
- **Jarko:** Obrázkom.

Odkiaľ ste dnes prišli na vernisáž?

- **Daniel:** Zo Zvolena.
- **Milan:** Z Trenčína.
- **Jozef:** Z Batizoviec.
- **Jarko:** Z DSS Slatinka Lučenec.

Pripravila **Petra Gubančoková**. Počas vernisáže sa porozprávala s **Danielom Harachom, Milanom Chmelárom, Jozefom Slavkovským a Jarkom Koledom**.

ZAÚJÍMAVOSTI

ZBLÍZKA I ZĎALEKA

Prinášame vám rozhovor s Dorotkou Vlčkovou.

Dorotka je hlavná hrdinka krásneho filmu Niečo navyiac.

Za podpory svojej rodiny a svojich priateľov z divadla prekonáva predsudky okolia a žije svoj sen.

Film odporúčam, choďte sa naň pozrieť. A určite sa pozrite aj na internetovú stránku www.nieconaviac.sk.

Ahoj Dorotka.

Určite si bola pre mnohých kamarátov inšpiráciou, keď ťa vo filme videli.

Ako to vlastne bolo s tým filmom?

Ako vznikol ten nápad?

Ako si sa k tomu dostala ty?

Tento film vznikol tak, že sa na naše divadlo prišiel pozrieť Paľko Kadlečík. Veľmi sa mu páčilo, ako Erik Forgáč a Lucia Kralovičová robia s nami divadlo. Paľko sa ma opýtal, či by som v tomto filme chcela hrať.

Chcem byť herečkou v seriáli, ale trocha som sa bála.

Paľko povedal, že sa nemusím báť.

Bol veľmi milý, priniesol mi kvety.

Potom sa pridala aj Martin Šenc a boli veľmi milí.

Boli sa pozrieť v mojej škole a veľmi sa im tam páčilo. Aj v divadle a na chalupe.

Čo bolo v priebehu natáčania pre teba najťažšie?

A čo bolo pre teba najkrajšie?

Ťažké bolo, keď sme boli na Sitne.

Bolo ťažké dovieŕť Mášku hore na vozíku.

Najťažšie bolo nepozerať sa do kamery.

Najkrajšie bolo, keď sme boli

na Votumackom koncerte

a Lukáš bubeník svietil mobilom.

A tiež tri svadby – oženil sa Paľko

s Monikou, po ňom Erik s Alenkou

a nakoniec Martin s Danielkou.

K filmu bol krásny plagát.

Aké to bolo – fotiť sa na plagát?

Práca na plagáte bola pekná aj veľmi

ťažká. Bola som aj unavená, ale bolo to aj veľmi milé, veselé, zaujímavé. Jeden deň som si bola skúšať šaty. Potom sme jedny kúpili. Pomáhali Miška, Tereška, Heike, Pišta a Bibka. Fotograf Friďo (Martin Fridner) bol super.

Najprv ma namaľovali, urobili mi účes a obliekli šaty.

Trvalo to veľmi, veľmi, veľmi dlho a bola som hladná.

Ale pomáhala mi Bibka a tatušo aj všetci.

S Bibkou sme sa rozprávali o hercoch v Tvoja tvár znie povedome.

Lebo ona im robí kostýmy.

Tak mi to rýchlejšie ubehlo. A potom sme išli do McDonaldu.

Ako si spokojná s hotovým filmom? A čo odozvy od kamarátov a známych?

Všetko sa mi páčilo. Ako sme hrali futbal, aj ostatné. Len to nie, ako som pichla Jurka. Štefan Martinovič mi povedal, že som dobrá herečka.

Všetkým sa film veľmi páčil.

Môj nový učiteľ Ivan vôbec nevedel, že sme natočili film.

A tiež sa mu veľmi páčil.

Ešte by si sa do niečoho podobného niekedy pustila?

Áno, ale keď tam bude oblievačka.

To sa mi teraz veľmi páči.

Natáčanie s hercami bolo skvelé.

→

Najmä s Jurajom Bačom hihi. Danielka Šencová, Kristínka Tormová, Sima Martausová, Mirka Partlová, Dominika Morávková, Kamil Mikulčík, Lujza Garajová a Štefan Martinovič boli skvelí kamaráti.

Veľmi sa mi páčilo, ako sme sa boli spolu najesť s tvorcami. A na premiére som mala nové oblečenie, čo mi vybrala sestra Katka. Prišla k nám Riškova mama Dáška s babičkou.

A prišlo veľmi veľa kamarátov, aj vozíčkarov a to bola bomba. A ešte bolo super živé vysielanie v rozhlase s tvorcami. Videla som, ako to funguje v rozhlase.

Záver rozhovoru teraz patrí tebe Dorotka. Napiš, čo máš na srdci. Divákovi želim, aby sa dobre cítili pri pozieraní filmu a hrali to spolu so mnou.

Ďakujem ti, opatruj sa a nech sa ti darí.

Rozhovor s Dorotkou pripravil **Michal Kralovič.**

VIANOČNÝ SVIETNIK

Nič nerozžiari Vianoce viac ako svetlo sviečky. Sviečky patria k vianočnej výzdobe už celé veky. Poďme si spolu spraviť vlastnoručný svietnik.

Budeme potrebovať:

- prázdny pekný pohár, napríklad zaváraninový
- plávajúce sviečky
- zelené vetvičky – čečina, vavrín, cezmína, rozmarín...
- červené plody – šípky, brusnice, cezmína...
- ozdobné stužky
- soľ
- sviečky

1. Pohár dobre očisti. Aby bol svietnik pekný, odstráň aj etiketu. Ak nejde dolu, namoč pohár na noc do vody.
2. Keď je pohár pripravený, nalej doňho vodu. Nemusí byť úplne po okraj, skôr vyše polovice.
3. Do vody daj zelené vetvičky.

4. Pridaj červené plody.
5. Na hladinu polož plávajúcu sviečku.
6. Pohár môžeš zvonka obviazať ozdobnou stužkou. Do mašličky môžeš zachytiť aj zelenú vetvičku.

Druhý typ svietnika bude bez vody. Bude vyzeráť, ako by tam bol sneh. Sneh nahradíme soľou.

1. Nasyp na dno pohára trocha soli. Asi jeden až dva centimetre.
2. Do soli polož sviečku.
3. Pohár môžeš ozdobiť stužkou alebo rolničkou.

Veríme, že potešíš svoje okolie vlastnoručne vyrobeným svietnikom. Navyše bude bezpečný. Pred ohňom chráni voda a soľ.

Prajeme ti veselé a rozsvietené Vianoce!

Pripravila Martina Jarolínová

AKO SLÁVITE VIANOCE U VÁS DOMA?

Maťka: Ozdobíme si stromček. Medzitým ja pomáham krájať opekance. Pomáham mame, s čím je treba. Držím celodenný pôst až do večera. Potom na piatu hodinu ideme do kostola. Až po kostole je štedrovečerná večera. Vtedy mávame normálne kúsok chleba s cesnakom, oplátky, kapustnicu, opekance. Všetko je to veľmi dobré. Darčeky už máme pobalené, ale rodičia možno ešte balia darčeky v ten deň.

Katka: Chodíme k mladým. My si už nejako extra darčeky nekupujeme. Ale najviac sa teším, keď mám ja kopec darčkov. Balí ich moja mama. Ona ma vždy schová k Jurkovi do izby a až potom ma zavolá. Na večeru jem kapustnicu, klobásku a rezne a rybie filé a taký šalát bez hrachu, s mrkvičkou.

Juraj: U nás najskôr prichystáme vianočný stromček. Dáme naňho

ozdoby. Pod stromček dáme Ježiša Krista s anjeličkami a zvončeky. Potom prídu aj moje dve sestry. Idú vyvárať do kuchyne tie ryby, kapry. Zabíja ich moja sestra Petra, lebo je odborníčka na karate. Druhá sestra je zase odborníčka na šaláty, tá robí rodeo v kuchyni a chystá večeru. Ja sa hrám s legom, Matúš, ten sa hrá na počítači. Psi sa trochu hašteria, veľký a malý. Keď sa blíži večer, tak prichádza Jozef, Václav s Vierou z našej rodiny. Skôr ako začne večera, tak si štrngneme pred večerou „vajčák“. Najprv je polievka, potom šalát, ryba, zákusky, koláče. Potom sa tešíme, keď sme všetci vonku. Medzitým naši idú dať darčeky pod stromček. Všade sú darčeky, po celom byte. Ideme za dvere, mama chytí sklenený zvonček. Zazvoní, zasvietia sa svetlá a my sa vrhneme na darčeky.

Laco: S mamou slávime len my dvaja. Dáme si na večeru zemiakový šalát, kapustnicu, niečo sladké. Potom ideme k stromčeku a tam si niečo nájdem.

Janka: Máme kapustnicu, rybu a šalát. Môj otec zdobí stromček. Mamina prichystá darčeky.

Paľko: Pozametáme, umyjeme, všetko upraceme. Ideme do Tomášova, tam máme príbuzných. Máme večeru najprv doma, potom ideme večerať k príbuzným. Stromček zdobím ja s mamou. Darčeky nám nosí Ježiško.

Renátka: Pečieme koláče, ja s mamou. Stromček zdobím ja. Medzitým pripravíme oplátky s medom a orechmi. Najprv zjeme oplátky namáčané v mede, potom spravíme večeru – to je filé a zemiakový šalát. O piatej večeríme.

Po večeri umyjeme riady. Darčeky nechávam na mamu.

Miška: Sme u babky. Ocino varí večeru. Urobí šalát, kapustnicu a kapra. Darčeky na Vianoce nám nosí mama.

Robino: Dva dni pred Vianocami urobíme stromček. Máme doma dva, ja mám maličký umelý, ten si spravím sám skôr. V hale mávame živý stromček. Na štedrú večeru tato varí kapustnicu, druhé je majonézový šalát, filé. Máme aj oplátky s medom. Ja pripravím štedrú večeru – taniere, príbory, kompletne všetko.

Zhovárala sa **Zuzana Kolláriková** Na otázky odpovedali: **Ladislav Rehák, Martina Hlavatá, Juraj Frištácky, Jana Kalinová, Pavol Vlček, Renáta Špačková, Róbert Vladár, Katka Krkošková, Miška Gyarmatyová**

SLADKÉ GULŔŔČKY

Vianoce sa blížia.

Už cítite tú vôňu koláčikov?

Chceli by ste sa aj vy pochváliť vlastnoručne pripraveným zákuskom?

A čo je najlepšie?

Že ho netreba ani piecť!

Budeme potrebovať:

- 1 balenie detských piškôt (240 g)
- 100 g masla alebo margarínu
- 1 polievková lyžica kakaa
- 1 polievková lyžica marmelády
- 1 polievková lyžica rumu (nemusí byť)
- zavárané višne
- papierové košíčky

Na polevu:

- 100 g čokolády na varenie
- 60 g margarínu Cera

Na ozdobu:

- strúhaný kokos
- drobné cukríky
- mleté alebo sekané orechy
- biela čokoláda

1. Piškóty pomelieme na mäsovom mlynčeku. Môžeme ich aj podrviť valčekom zabalené v igelitovom vrecku. Podrvené piškóty nasypeme do misy. Môžete pridať aj rum. Ak rum nepridáte, guľičky treba rýchlejšie zjesť. Aby sa nepokazili.

3. Potom všetko zmiesime rukou na rovnomernú hmotu. Aby sa z nej dali tvarovať guľičky. Mokrými rukami to ide ľahšie.
4. Odoberieme trochu hmoty a obalíme v nej višňu. Vytvarujeme peknú guľičku.
5. Guľičky dáme stuhnúť do chladničky.
6. Medzitým si roztopíme čokoládu. Na malý plyn dáme hrnček s vodou. Do druhého hrnčeka nalámeme čokoládu a pridáme Ceru. Hrnček s čokoládou položíme nad hrnček s vriacou vodou. Miešame a roztopíme čokoládu.
7. Guľičky položíme na vidličku a opatrne namáčame do roztopenej čokolády.
8. Ozdobíme kokosom, orechami alebo drobnými cukríkmi podľa fantázie.
9. Po stuhnutí ukladáme do papierových košíčkov.

Pošlite nám fotky svojich výtvorov alebo nám napíšte svoje zážitky s ich prípravou. Veselé Vianoce!

Pripravila
Martina Jarolinová

